

Kulturlandskapet

Kalender 2016

Den räntefria medlemsbanken JAK ägs och drivs av medlemmarna, utan vinstsyfte. Medlemsnytta, rättvisa och solidaritet är grunden. Samverkan är idealet till skillnad mot den fria konkurrensen som är den förhärskande idén i den kommersiella sektorn. JAKs grundidé är att man inte ska tjäna pengar på passivt ägande utan genom aktivt arbete. Det vill säga att ekonomi ska baseras på en uthållig avkastning från användningen av det reala kapitalet (till exempel jord, kunskaper, maskiner). Inte avkastning på konst-

gon verksamhet man anser är bra eller till en enskild persons behov. Det är solidaritet.

JAK startade 1965, då med namnet *Jord Arbeta Kapital – riksförening för ekonomisk upplysning*, senare *JAK Riksförening*. Initiativtagaren Åke Mobrandt stötte på JAK i Danmark, där det bildats redan 1931, och informerade sedan runtom i Sverige kring idéerna om en räntefri ekonomi. Föreningens ändamål var att sprida kunskapen om räntans skadeverkningar på samhället och att främja ekonomiskt samarbete för genomförandet av

Den räntefria banken

lade värden, såsom förväntade framtida värdestegringar. Om man förbrukar kapital kommer alltid någon att förlora, nu eller i framtiden. Uthållig ekonomi innebär att skapa avkastning genom att använda resurserna utan att förbruka dem.

Den räntefria sparläneverksamheten innebär att man inte får ränta för sin sparade pengar, och att man heller inte behöver betala ränta för sina lån, annat än en procentsats för administrativa kostnader. Vid sparande får man istället sparpoäng som ger förutsättningar för ett eget eventuellt framtida lån med förmånliga villkor. Ingen tjänar på andras lån. Man ansvarar själv för sitt sparande och lånande vilket är rättvist. Man kan också spara pengar och ge bort sina sparpoäng till nå-

gent räntefri finansiering. Sparläneverksamheten utvecklades utifrån detta och första lånet lämnades 1970 till några personer som ville bedriva biodynamisk odling. Under finanskrisen i början av 1990-talet ökade medlemsantalet kraftigt och en nybildad ekonomisk förening övertog verksamheten under 1993.

I slutet av 1990-talet infördes en särskild lagstiftning i Sverige som reglerade sparläneverksamhet i större föreningar, vilket begränsade JAKs verksamhet. År 1998 bildades därför *Jak Medlemsbank* efter att 1997 fått regeringens tillstånd, så kallad bankoktroj. Bland annat innebar tillståndet att försparandet omfattas av den statliga insättningsgarantin. Hösten 2015 hade JAK 38 858 medlemmar.

LÄS MER: www.jak.se

Januari 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 53					1	2	3
v 1	4	5	6	7	8	9	10
v 2	11	12	13	14	15	16	17
v 3	18	19	20	21	22	23	24
v 4	25	26	27	28	29	30	31

Vandana Shiva är ekofeminist och verksam i bland annat antiglobaliseringsrörelsen. Hennes motståndare anklagar henne för att "hålla kvar folk i fattigdom". Tidskriften TIME utnämnde henne istället till en av vår tids hjältar.

Vandana Shiva – indisk forskare, kärnfysiker och miljöprovokatör

Vandana Shiva stöttade och kämpade tillsammans med kastlösa kvinnor i Kerala för att stoppa Coca Cola i en konflikt om grundvatten. Hon bekämpar företaget Monsanto när de försöker ta patent på fröer, bland annat indiskt vete. År 1993 tilldelades hon Right Livelihood Award.

I striden om vetekornet och Monsantos patent har Vandana Shiva och hennes rörelse vunnit flera strider, "mot de rövare som tar våra fröer, vår kunskap och kallar det sin uppfinning. De stal basmati, vi tog tillbaka det. De stal neem, vi tog tillbaka det. Man har stulit ett urgammalt vete med låg glutenhalt och elasticitet men vi tog tillbaka det. Fröer och liv kan inte patentas! Vi ska befria jorden och återta vår rätt att välja föda."

År 1982 grundade Vandana Shiva *Forskningsstiftelsen för vetenskap, teknologi och ekologi* (RFSTE), som syftar till att bevara den biologiska mångfalden, och 1987 grundade hon in-

stitutionen *Navdanya* för att skydda och sprida kunskapen om hur man bevarar och odlar inhemska frön. Båda stiftelserna ger uppmuntran och stöd till jordbrukare som försöker kringgå politiska och ekonomiska påtryckningar för att införa jordbruksmetoder som kan skada den biologiska mångfalden, i synnerhet genteknik. Navdanya är ett kvinnobaserat nätverk av ekologiska odlare med fröbanker, icke genmodifierade inhemska grödor, spridda över 18 delstater i Indien. Nätverket har hjälpt 122 olika organisationers fröbanker och förädling av dessa samt utbildat över 500 000 odlare i lokalt hållbart jordbruk och lokal hållbar försörjning.

LÄS MER:

<http://www.navdanya.org/>

<http://seedfreedom.info/>

Foto: Augustus Binu

Februari 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 5	1	2	3	4	5	6	7
v 6	8	9	10	11	12	13	14
v 7	15	16	17	18	19	20	21
v 8	22	23	24	25	26	27	28
v 9	29						

Jorden tillhör alla. Alla människor har rätt att röra sig fritt och bosätta sig var som helst. Enligt principen “av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov” har vi rätt att med omsorg och respekt ta del av jordens och samhällets resurser på lika villkor.

Nätverket *Ingen Människa är Illegal* erkänner inga nationsgränser annat än som politiska konstruktioner, och saknar både skyldighet och intresse av att acceptera och upprätthålla dessa. En människa som är född på en plats har inte större rätt till den än någon annan.

Nätverket *Ingen Människa är Illegal* erkänner inte någon stats, organisations eller individs rätt att på något sätt begränsa människors rörelser över gränser eller stämpla detta som ‘illegal’ migration. Rätten till fri rörlighet är oskiljbar från rätten att delta i samhällslivet under jämlika förhållanden. Tills dess att nationsgränserna har avskaffats arbetar *Ingen Människa är Illegal* därför för att alla människor som befinner sig inom en stats gränser ska ha samma sociala, politiska och ekonomiska rättigheter och skyldigheter.

Nätverket *Ingen Människa är Illegal* hävdar allas rätt och ansvar att aktivt delta i uppbyggandet av ett rättvist samhälle. Verklig demokrati och radikal förändring kan endast byggas underifrån. *Ingen Människa är Illegal* organiserar sig därför utomparlamentariskt och strävar efter att fatta beslut och agera utan representantskap samt att arbeta så att ingen i nätverket står över någon annan. Att uppmärksamma och att motarbeta hur olika maktstrukturer baserade på till exempel kön, klass,

sexualitet, etnicitet och funktionalitet samverkar är grundläggande för arbetet.

Nätverket *Ingen Människa är Illegal* kämpar för frihet, solidaritet och en jämlik fördelning av världens resurser – mot alla former av överhet.

LÄS MER: www.ingenillegal.org

Mars 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 9		1	2	3	4	5	6
v 10	7	8	9	10	11	12	13
v 11	14	15	16	17	18	19	20
v 12	21	22	23	24	25	26	27
v 13	28	29	30	31			

Rädda Kynnefjäll

Civil olydnad mot kärnavfallsförvaring

I februari år 2000 kom det efterlängtade brevet från miljöministern med försäkringar om att Kynnefjäll inte skulle användas till slutförvaring av utbränt kärnavfall. Därmed var världens längsta miljöaktion över efter 7 233 dagar.

Aktionsgruppen Rädda Kynnefjäll bildades när folk i området fick reda på att *Programrådet för Radioaktivt Avfall, PRAV*, planerade att provborra på Kynnefjäll för att hitta en slutförvaringsplats för utbränt kärnbränsle. Därför var lokalbefolkningen redan förberedd när utrustningen för provborring anlände. Det var den 21 april 1980 det upptäcktes att borrhutrustning var på väg upp till fjället. Rädda Kynnefjäll-gruppen ringde runt till sina medlemmar och borrhutrustningen bevakades dygnet runt, efter ett par veckor transporterades den bort. Men vaktarna fortsatte sin bevakning – dygnet runt i nästan 20 år. Vaktschema för dygnets alla timmar upprätta-

des och en vaktstuga byggdes – allt skedde med ideella krafter. Vi är många som under kortare eller längre perioder av denna långa kamp hade regelbunden vakttjänst på fjället någon gång varje månad. En del vaktare kom och gick, andra blev aktionen trogen under alla år. De trognaste vaktarna var pensionärerna. För många vaktare innebar kampen ett politiskt ställningstagande och vaktandet blev till en livsstil.

Kynnefjäll ligger i gränsområdet mellan Dals Eds, Munkedals och Tanums kommuner. Delar av Kynnefjäll blev 1992 naturreservat och området ingår numera i EU:s ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Aktionsgruppen Rädda Kynnefjälls vaktstuga ligger precis längs med den 37 mil långa vandringsleden Bohusleden som genomkorsar en del av Kynnefjället.

April 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 13					1	2	3
v 14	4	5	6	7	8	9	10
v 15	11	12	13	14	15	16	17
v 16	18	19	20	21	22	23	24
v 17	25	26	27	28	29	30	

Bara de senaste decennierna har Kina gått från ett fattigt utvecklingsland till en starkt växande ekonomi. Lockade av nya arbetsmöjligheter, förbättrade löner och levnadsvillkor har befolkningen flockats från den inre landsbygden till städerna på östkusten. I takt med denna snabba urbanisering har miljön i städerna blivit allt sämre, där framförallt luftföroreningar på senare tid blivit ett uppmärksammat problem.

De senaste 20 åren har problemen med föroreningar i Kina inte enbart blivit uppmärksammade utomlands. Allt fler invånare i Kinas städer börjar protestera mot de tilltagande miljöproblemen, en protest som inte sällan tar fysiska former. Våren 2015 tvingades stadsstyrelsen i staden Luoding i Guandong-provinsen lägga ner planerna på en ny anläggning

Miljöaktivism i Kina

för avfallsförbränning efter våldsamma protester från stadens innevånare. Det hela inleddes med att ett tusental demonstranter ockuperade ett område framför en cementfabrik tillhörande den statliga organisationen China Resources. Demonstranterna attackerades våldsamt av polisen och följande dag kom uppemot 10 000 personer ur lokalbefolkningen till en ny demonstration. Protesterna slutade i allmänt tumult, där demonstranterna hamnade i slagsmål med polisen. År 2011 hände något liknande i staden Haimen, där invånare belägrade ett regeringskontor och blockerade en motorväg i protest mot planerna på ett nytt kolkraftverk. Efter att polisen försökt

skingra demonstranterna med tårgas och batonger växte även här demonstrationerna i styrka med flera tusen deltagare. Efter flera dagar av protester och polisens våldsamma försök att skingra demonstranterna, tvingades de lokala myndigheterna att avstyra planerna på det nya kraftverket. Detta är bara två av flera exempel på hur allt fler invånare i Kinas växande städer protesterar mot myndigheterna och tar strid mot den försämrade miljön. Detta leder inte sällan till våldsamma sammandrabbningar med ordningsmakten, och det är främst genom uthållighet som demonstranterna nått sina mål.

Foto: Agneta Stening

Maj 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 17							1
v 18	2	3	4	5	6	7	8
v 19	9	10	11	12	13	14	15
v 20	16	17	18	19	20	21	22
v 21	23	24	25	26	27	28	29
v 22	30	31					

Konst som motstånd

Ungern 2015

Agency for Contemporary Art Exchange (ACAX) arbetar med utbyte i form av vistelser och samarbeten med andra länder. I Ungern har konstnärerna bland annat arbetat med en biennial i Budapest – OFF-Biennale som ägde rum i maj 2015 – där man medvetet undvek att söka stöd från ungerska staten, i stället vände man sig till privata sponsorer och utomlands. Organisationen har fått pengar från bland annat den norska fonden EEA som stöder civila organisationer i Ungern med flera länder, särskilt sådana som arbetar med mänskliga rättigheter. EEA har under det senaste året varit under hårt tryck från den ungerska staten, som anklagat dem för att stödja organisationer med kopplingar till oppositionella partier.

Ett projekt som presenterades vid OFF-Biennale är **Third Sector**, där Szabolcs KissPál tillsammans med andra konstnärer vill skapa en online-databas som behandlar frågor om civila initiativ och organisationer. De planerar därefter att bygga en mobil mötesplats för samtida konst och aktivism. Tanken är att kunna ha olika sorters program och evenemang i en buss, utbyggbar vid behov, och som kan åka över landet. Projektet är influerat av tyska *Omnibus für direkte Demokratie*. Planen är att Third Sector ska ansöka om finansiering via källor som inte behöver gå genom den ungerska staten.

”Samtida konst är kritisk och attackerar ständigt det etablerade. Det är därför det är viktigt för samhällets mentala hälsa, för skapandet av nya sätt att tänka på. Det är också därför som det stöds i normala samhällen, men här är det oförenligt med den högerkonservativa politiska ideologin”

– Barnabás Bencsik, curator för Agency for Contemporary Art Exchange i Budapest (ACAX)

Bild: Martin Anders

LÄS MER:

”Motstånd i Ungern” av Sanna Samuelsson, Konstnären nr 2/2015

<http://offbiennale.hu/en/>

<http://offbiennale.hu/third-sector/>

Omnibus für direkte Demokratie, se Joseph Beuys

Juni 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 23			1	2	3	4	5
v 24	6	7	8	9	10	11	12
v 25	13	14	15	16	17	18	19
v 26	20	21	22	23	24	25	26
v 27	27	28	29	30			

Reproduktiva rättigheter

Sexuella och reproduktiva rättigheter (SRR) är helt centrala för att framför allt kvinnor och flickor, men även pojkar och män, ska kunna fatta egna beslut om sin kropp, sexualitet och reproduktion. Var och en ska själv kunna avgöra vilken typ av relation de vill ha samt om, när och i så fall med vem de vill bilda familj och skaffa barn. Det handlar ytterst om att göra fria val kring sexualitet, äktenskap, barnafödande och könsidentitet möjliga. Detta åstadkoms dels genom att tillhandahålla information om till exempel preventivmedel, sexuellt överförbara sjukdomar och abort, men det betyder också att det måste finnas rättvis tillgång till säker mödra- och förlossningsvård, preventivmedel och möjlighet till säkra aborter.

Enligt WHO genomförs nästan 22 miljoner osäkra aborter i världen årligen, vilket motsvarar 48% av samtliga aborter. 47 000 kvinnor per år (eller 129 kvinnor om dagen) dör av dessa ingrepp, de allra flesta i fattiga delar av världen. En rapport från WHO visar att i de länder där det finns bra tillgång till preventivmedel och lagliga aborter är aborterna färre än i länder med strikt lagstiftning på området. Restriktiva abortlagar får inte ner antalet aborter, det enda de gör är att öka kvinnors utsatthet.

De rättigheter vi har i Sverige är inte självklara, och de kom inte till oss utan kamp. Vi har inte heller haft dem speciellt länge.

Elise 'Ottar' Ottesen-Jensen var en av initiativtagarna till RFSU, som hon också ledde från grundandet 1933 fram till 1959. Ottars framtidsvision växte ur ett Sverige i fattigdom, arbetslöshet och svält. Kvinnor levde i skräck för att bli gravida och tiotusentals illegala aborter utfördes årligen på grund av

den stränga abortlagstiftningen. Enligt Ottar var upplysning den enda vägen till lagändring. Ottar reste land och rike runt och agiterade mot förbudet mot abort, och mot förbudet mot upplysning om preventivmedel. I samband med föredragen provade Ottar in pessar på kvinnor, ibland under väldigt primitiva förhållanden. Under fem år fick 1800 kvinnor pessar inprovade av Ottesen-Jensen.

Lagen om kvinnans oskuld vid giftermål upphävdes 1921. Preventivmedel blev tillåtna 1938. År 1965 kriminaliserades våldtäkt inom äktenskapet. Abort blev tillåtet 1975. Det finns krafter som vill ta ifrån oss dessa rättigheter, och vi måste ständigt strida för att behålla och utöka dem.

LÄS MER:

www.amnesty.se

www.rfsu.se

Juli 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 26					1	2	3
v 27	4	5	6	7	8	9	10
v 28	11	12	13	14	15	16	17
v 29	18	19	20	21	22	23	24
v 30	25	26	27	28	29	30	31

”**A**nd what’s the significance growing ’tatoes?’” frågade den minst sagt irriterade brittiska militärpolisen. ”I think we should make food, not war. Especially not nuclear war!” svarade jag efter att ha blivit påkommen med att sätta potatis utanför det sex meter breda taggträdsstängslet och grindarna till kärnvapenbasen.

Faslane Peace Camp

I juni förra året besökte jag Faslane Peace Camp. En timme norr om Glasgow ligger detta märkliga resmål. Faslane Peace Camp är ett protestläger mot Storbritanniens bas för kärnvapenbestyckade ubåtar. Miljörelsen har övervakat basen i 30 år, och utgår från en liten, (med kommunens goda minne) ockuperad markbit. Jag hade läst om campen och hade två dagar till godo innan jag skulle vara på ett seminarium på Glasgow University, och åkte dit förutsättningslöst för att se vad det var för ställe.

alla hörn av Europa. Majoriteten är från Skottland eller andra delar av Storbritannien, och alla åldrar är representerade. Ett fåtal bor där mer eller mindre permanent medan andra kommer och går. Från en intilliggande bergstopp observeras vilka ubåtar som är inne för närvarande. Förutom övervakning ägnar aktivisterna mycket tid åt att hugga ved, demonstrera och göra livet allmänt surt för militärpolisen. Jag drog mitt strå till stacken och högg ved i några timmar, diskuterade politik och satte potatis. Allt för världsfredens skull!

I det fuktiga klimatet, omgiven av djungelliknande rhododendronskogar, står ett tjugotal mer eller mindre risiga husvagnar med hembyggda kaminer, befolkade av aktivister från

Foto: Benjamin Grahn-Danielson

Augusti 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 31	1	2	3	4	5	6	7
v 32	8	9	10	11	12	13	14
v 33	15	16	17	18	19	20	21
v 34	22	23	24	25	26	27	28
v 35	29	30	31				

Dana Biosphere Reserve startades 1994 och ingår som den första av flera naturreservat i *The Royal Society for the Conservation of Nature and Wild* (RSCN) i Jordanien.

RSCN är en icke-statlig organisation som ägnar sig åt naturskydd i Jordanien. Dana-reservatet på nära 300 km² ligger i den sydöstra delen av landet, i ett ökenområde med höjdskillnader från över 1700 möh ner till minus 50 meter, och omfattar tre klimatzoner. Reservatet är Jordaniens största biosfär där en stor mångfald av både botaniskt liv och djurliv återfinns – en smältdegel av arter från både Europa, Afrika och Asien.

Inom reservatet finns fornlämningar efter koppargruvor, en Byzantisk kyrka, bosättningar från stenåldern och en romersk akvedukt. Dessutom finns en kulturhistoriskt värdefull by från 1400-talet, rest helt i sten. Denna by är den första i Jordanien med kulturarvsskydd.

Området beboddes tidigt av olika beduinstammar, långt före bildandet av naturreservatet. Eftersom ett naturreservat är till för att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer med ett särskilt stort värde för djur, växter och människor, involverades beduinerna i utvecklingen av reservatet. Socioekonomiska projekt på gräsrotsnivå omfattar både ekoturism med lokala guider och ett eko-härbärge, liksom lokalt förankrad mikro-företagsamhet. Ekoturism syftar till att skapa inkomster lokalt så väl som arbete som inte belastar naturen och naturresurserna, men det syftar också till att förändra inställningen till bevarandet av kulturarv och biologiskt arv. Det handlar med andra ord om att åstadkomma en hållbar utveckling, stödja lokalsamhället och samtidigt värna om naturskyddet. Exempel på mikroföretagsamhet är smyckesarbe-

Dana Biosphere Reserve

ten i silver, brons och lokalt funnen kopparsilver. Det finns över 60 mikroverkstäder där traditionellt förankrat hantverk utförs av kvinnor, som till exempel läderarbeten av getskinn. Detta tillför en inkomst i underprivilegerade och fattiga ökenbosättningar, men också ett ökat skydd av naturen genom en minskad exploatering av naturen.

September 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 35				1	2	3	4
v 36	5	6	7	8	9	10	11
v 37	12	13	14	15	16	17	18
v 38	19	20	21	22	23	24	25
v 39	26	27	28	29	30		

Stödfonden för Civil Olydnad belönar nätverket Ofog

Nätverket *Ofog* har under många år aktivt och uthålligt kämpat för nedrustning, internationell solidaritet och en rättvis fredlig värld. *Ofog* arbetar för fred med fredliga metoder, genom opinionsbildning, folkbildning, aktivt ickevåld, civil olydnad och andra former av fredlig direkt aktion. En del aktivister har ibland valt att genomföra handlingar som bryter mot lagen, och under åren har ett flertal ofogare arresterats och gripits i samband med aktioner mot militarisering, kärnvapen eller mot vapenindustrin, såväl den svenska som den globala. Arbetsmetoderna kännetecknas av öppenhet, ansvar och respekt gentemot alla inblandade.

Ofog arbetar i den anda som *Stödfonden för Civil Olydnad* vill uppmuntra. Fonden beslutade att tilldela nätverket *Ofog* sin utmärkelse vid ett möte i Henån den 29 februari 2012.

Stödfonden för Civil Olydnad har till syfte att i Sverige stödja aktioner av civil olydnad, vilka värnar om vår natur och de mänskliga rättigheterna enligt FN-deklarationen. Med civil olydnad menas ett ingripande som bygger på ickevåld riktat mot ett kollektivt upplevt missförhållande för vilket man misslyckats med att vinna gehör i normala demokratiska kanaler och rättsinstanser. Fonden stiftades 1988 till minne av Holger Lindelöw.

LÄS MER: <http://ofog.org>

BILDER: www.flickr.com/photos/ofog

Oktober 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 39						1	2
v 40	3	4	5	6	7	8	9
v 41	10	11	12	13	14	15	16
v 42	17	18	19	20	21	22	23
v 43	24	25	26	27	28	29	30
v 44	31						

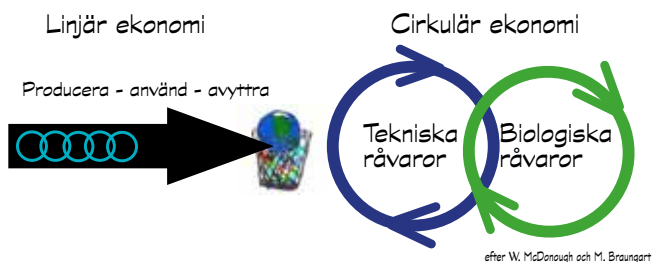
Cirkulär ekonomi betyder att man återuppbygger kapital, oavsett om det är ekonomiskt, tillverkat, mänskligt, socialt eller fysiskt. Cirkulär ekonomi är motsatsen till linjär ekonomi, vilken beskrivs enklast enligt systemet: producera–förbruka–kasta bort.

Då jorden har begränsade resurser fungerar inte den linjära ekonomin i längden. Istället leder den till ekonomisk kris då brist på tillgång leder till högre priser. Den linjära ekonomin kräver en planlagd destruktion, att saker är designade för att gå sönder, annars hålls inte ekonomin vid liv.

En cirkulär ekonomi bygger istället på planlagd förädling, ett designparadigm som även kallas från vagga till vagga (cradle to cradle). Produkter designas för att kunna återanvändas med hög kvalitet i ett tekniskt och/eller biologiskt kretslopp. Producenten får ett ansvar att laga saker som går sönder och produkten ska kunna delas upp i råmaterial för återanvändning. Minsta möjliga – eller inget – ska gå till spillo när produkten är uttjänt.

Cirkulär ekonomi grundar sig på fem principer:

1. *Avfall = näring* (alla komponenter, såväl biologiska som tekniska, ska kunna passa in i en materialcykel)
2. *Solen som energikälla* (förnyelsebar energi)
3. *Främja mångfald* (mångfald är styrka)
4. *Systemtänkande* (förmågan att förstå hur saker och ting påverkar varandra inom en helhet)
5. *Priserna berättar sanningen* (priserna ska visa den verkliga kostnaden och blir då ett verktyg för att säkerställa samhällets hållbarhet)

Cirkulär ekonomi

Ellen MacArthur är en före detta världsomseglare som blev uppmärksam på hur de begränsade resurserna i hennes båt kunde ta slut om hon inte utnyttjade dem på bästa möjliga vis. Hon insåg att detsamma kom att gälla jorden och båten blev ett jordklot i miniatyr. Ellen startade fonden *Ellen MacArthur Foundation*. Enligt en rapport kan EU spara 630 miljarder US dollar/år om man kunde få 23% av alla material att cirkulera. Det skapar jobb i förbearbetningen av materialet, sortering, inhämtning och återproduktion. Trycket lättar på naturen och utarmningen av jorden minskar.

Cradle Net är ett nätverk bestående av ett 100-tal formgivare, producenter, kemister, arkitekter, eko-strateger med flera som arbetar för att tillämpa och sprida information om cirkulär ekonomi i Sverige och över världen.

LÄS MER:

www.cradlenet.se

www.ellenmacarthurfoundation.org/business/reports

November 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 44		1	2	3	4	5	6
v 45	7	8	9	10	11	12	13
v 46	14	15	16	17	18	19	20
v 47	21	22	23	24	25	26	27
v 48	28	29	30				

Vad är ekologisk arkitektur?

Enligt Wikipedia betyder ekologisk arkitektur att gestaltningen utgår från platsen, att sammanhanget står i fokus. Men det handlar inte bara om att anpassa byggnaden till platsen. Ekologisk arkitektur ska också berika platsen och tillföra nya kvaliteter. Enligt Wikipedias tolkning är det alltså inte estetik och formspråket som bestämmer vad som är ekologisk arkitektur utan hur väl byggnaden svarar mot platsen och tillgodoser samhälleliga behov. Ekologisk arkitektur förvandlas till en i grunden etisk fråga. Men som illustration på ekologisk arkitektur använder Wikipedia, trots allt, ett 'grönt' jordhus byggt av Peter Vetsch med en organisk arkitektur som växer fram ur landskapet.

Den som söker efter vetenskaplig litteratur om 'ekologisk arkitektur' får bara 11 träffar på *google scholar*. Uppenbarligen

är det inte en angelägen forskningsuppgift för akademierna. Byt strategi! Träffbilden blir annorlunda om man ser till praktiken. Då finns det många arkitektkontor som marknadsför sin förmåga att skapa ekologisk arkitektur. Så till exempel har Àlex Sánchez Vidiella sammanställt en atlas, som 2011 översatts till svenska. Byt sökord! Om jag i stället använder 'ekologiskt byggande' som sökord blir återigen utfallet ett annat. Många träffar. Men vad är ekologiskt byggande utan skönhet, estetik och längtan efter arkitektonisk kvalitet? Kvar blir produktion i ett resurshushållande perspektiv där tekniska lösning prioriteras. Det är väl bra, men visst känns det som att något viktiga saknas; en poetisk vision och ett konstnärligt gestaltat samhällsbyggande. Kort sagt: Ekologisk arkitektur!

Bildkälla: Wikipedia

December 2016

	måndag	tisdag	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag
v 48				1	2	3	4
v 49	5	6	7	8	9	10	11
v 50	12	13	14	15	16	17	18
v 51	19	20	21	22	23	24	25
v 52	26	27	28	29	30		

Temat för Kulturlandskapets kalender 2016 fokuserar på miljö, aktivism, civil olydnad och direkt aktion utifrån såväl person- som organisationsperspektiv. De personer, organisationer, nätverk och händelser som presenteras här har valts helt utifrån medarbetarnas intressen, och urvalet gör givetvis inga anspråk på att vara heltäckande.

Kulturlandskapets målsättning är ett ekologiskt och socialt hållbart samhälle där människors olika erfarenheter kan uttryckas. När vi agerar i vår vardag måste vi vara medvetna om de konsekvenser våra handlingar får. Med en djupare förståelse för vår historia och våra ekosystem kan vi fatta bättre beslut rörande framtiden.

Kulturlandskapet arbetar både med uppdrag och egna projekt inom ämnesområdena arkeologi, arkitektur, konst, miljö och samhällsplanering, kulturhistoria och byggnadsinventering, litteratur, kunskapsförmedling och forskning. Vi nätverkar med andra aktörer med likartad grundinställning och besitter därigenom omfattande kunskaper och färdigheter.

Grunden är en platt organisation där alla tar gemensamt ansvar för helheten. Arbetssättet bygger på en öppen och transparent kommunikation. En viktig del i arbetssättet är kunskapsuppbyggnad – både intern kompetensutveckling och extern kunskapsförmedling som inbegriper spridning och återföring av kunskap till samhället. Vi tillämpar likalön och solidarisk fördelning av arbetsuppgifter. Vinst återinvesteras i verksamheten för att skapa gemensamma resurser eller driva egna projekt.

Kulturlandskapet
Ekelidsvägen 5
457 40 Fjällbacka
0709 599 648
www.kulturland.se
kontakt@kulturland.se